

Ceny ogłoszeń
za wiersz milimetro-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zamieszczenie ogłoszeń
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.—
Adres Redakcji, A-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
Teatralna 1a
Redakcji
Administracji
Karni 4-94.
Kilowa 304.247
Kielce

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 4, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Sensacyjne alarmy prasy niemieckiej o rzekomym przewrocie w Kłajpedzie

BERLIN, 31. 5. (wl.) „Angriff“ w depeszy z Kłajpedy, powołując się na miarodajne informacje, donosi o mającym nastąpić obaleniu rządu kłajpedzkiego. W dniu wczorajszym odbyć się miało zgromadzenie ludności litewskiej, która wystosować miała do prezydenta dyrektora krajowego niemożliwe do spełnienia żądania.

„Angriff“ zwraca uwagę na rękoma koncentrację większych oddziałów wojskowych na terytorjum Kłajpedy, podkreślając, iż posunięcia te pozostają niewątpliwie w związku z planowaną akcją usunięcia dotychczasowego dyrektora.

Dziennik sugeruje, że w razie dokonania tego kroku przez kła-

litewskie, musiałyby nastąpić interwencja mocarstw sygnatarjuszy.

Tęsamą wiadomość podają inne dzienniki niemieckie, opatrując ją

tytułami: „Alarm w Kłajpedzie — litewskie plany gwałtu“ (Berliner Tageblatt), „Nowy zamach litewski na statut Kłajpedy“ (Lokal Anzeiger).

W więzieniu fabrykowali fałszywe 50-cio groszówki

WARSZAWA, 31. 5. Departament karny otrzymał w dniu dzisiejszym raport od naczelnika więzienia w Płocku o wykuciu przez straż więzienną fabryczki do wyrobienia fałszywych monet, zainstalowanej przez więźniów w więzieniu warszawskim.

Niedawno przywieziono do więzienia w Płocku starego fałszerza Czesława Rakowskiego, który przed tem odsiadywał wyrok w Złoczowie. W więzieniu w Złoczowie Rakowski zdołał zainstalować fabryczkę fałszywych monet, która została po pewnym czasie wykryta i w związku z tem Rakowski został przesłany do Płocka. Zbiegiem okoliczności w Płocku zgromadziło się

sporo więźniów, którzy właśnie byli skazani za podrabianie pieniędzy.

Zarząd więzienia zauważył, że po przybyciu Rakowskiego więźniowie ci bardzo chętnie garnęli się do pracy przy warsztacie, co wzbudziło podejrzenia. Naczelnik więzienia rozłożył wobec tego obserwację nad tymi więźniami i wreszcie ustalił, że Rakowski po przybyciu do Płocka, zdołał znowu przygotować sobie maszynkę z odlewem gipsowym, monety 50-groszowej oraz liczną ilość stopu cyny i ołowiu. Dzięki czujności władz więziennych zdołano wykryć kłownia fałszerzy. Zanim zdążyli oni przystąpić do wyrobu fałszywych monet.

Samolot w walce z przemytnikami Bitwa u brzegów Finlandji

RYGA, 30. 5. Samolot finlandzkiej straży granicznej LK 12 w czasie lotu nad wybrzeżami zatoki Fińskiej zauważył przekradającą się kolo brzegu łódź motorową.

Samolot zniżył lot do 20 mtr. i wówczas lotnik stwierdził, że łódź należy do przemytników spirytusu. Podawszy sygnał, aby motorówka zatrzymała się, sam wodował.

Gdy samolot skierował się po wodzie w kierunku łodzi, znajdujący się w niej trzej przemytnicy próbowali z rozpędu uszkodzić wodnopłatawca. W ostatniej chwili lotnikowi udało się wystartować.

Przemytnicy wówczas rozpoczęli ostrzeliwać hydroplan z karabinu maszynowego.

Widząc na co się zanosi lotnik momentalnie rozpoczął atak na łódź i użył swego karabinu maszynowego. Wkrótce udało mu się kilku kulami podziurawić cysterne benzynową łodzi i wywołał pożar, który został przez przemytników ugaszony. Po kilkunastu minutach krąże-

nia nad zbrodniarzami, lotnik znowu wodował. Przemytnicy poddali mu się już bez oporu.

Wkrótce przybyły łodzie pościgowe straży granicznej morskiej. Wszyscy trzej ujęci przemytnicy są znanymi bootlegerami finlandzkimi, za którymi od dłuższego czasu prowadzony był pościg.

Jeden z przemytników jak się okazało, był na specjalnym kursie u przemytników alkoholu w Ameryce.

Wczorajsze mecze reprezentacyjne

WARSZAWA, 31. 5. (wl.) Dziś w Warszawie odbył się mecz piłkarski między reprezentacją Ligi (Warszawa) a Lipskiem z wynikiem 0:5 na korzyść Ligi.

We Lwowie odbył się mecz pomiędzy reprezentacją Lwowa a Admira wiedeńską w stosunku 3:3.

Katastrofalne pożary lasów w Ameryce

NOWY JORK, 31. 5. Pożary lasów w górach Aiondack przybrały takie rozmiary jakich nie pamiętano od roku 1908. Pożar zniszczył olbrzymie przestrzenie bogatego drzewostanu i zagraża dwóm miejscowościom.

Również z Kanady donoszą o pożarach lasów we wschodniej Manitobie i północnym Ontario.

W Norwolk w Ohio szaleje ogromny pożar lasu, zagrażający licznym osiedlom. W Charlestonie w Południowej Karolinie wyrządził tornado ogromne szkody w miastach i farmach.

Zwierzęce morderstwo Zamordowanie b. wodza armji tybetańskiej

SIMLA, 31. 5. PAT. Z Lhasy donoszą o strasliwym morderstwie, którego ofiarą padł b. wódz naczelny armji tybetańskiej Lungshar. Przed zamordowaniem Lungsharowi wylupiono oczy. Zabity był człowiekiem o wielkich wpływach i cieszył się całkowitem zaufaniem zmarłego Dalai — Lamy. Morderstwo jest, jak się zdaje, rezultatem intryg nowego stronnictwa, którego wpływy w polityce tybetańskiej znacznie wzrastają.

Nowo odkryte łądy pod Biegunem.

BRUKSELA, 31. 5. Król norweski Haakon VII postanowił nazwać świeżo odkryte przez ekspedycję norweską ziemie w strefie podbiegunowej „Kroń Leopolda“, oraz „Kroń Elżbiety“ w dowód uznania dla zasług, jakie Belgja położyła w dziedzinie naukowej przy badaniu ziem podbiegunowych.

Awantury komunistyczne w Paryżu.

PARYŻ, 31. 5. We wtorek wieczorem wdarło się dwunastu komunistów do lokalu, w którym odbywało się zgromadzenie członków solidarności francuskiej.

Napastnicy połamali sprzęty i potłukli lustro i wybili szyby. Zanim przyszła policja, po napastnikach nie było już śladu.

Prymas Polski kardynał Hlond w Paryżu

PARYŻ, 31. 5. (wl.) Wczoraj na dworzec północny przybył prymas Polski ks. kardynał Hlond, którego na peronie oczekiwał arcybiskup Paryża kardynał Verdier. Na dworcu obecny był również biskup sufragan paryski ks. Chapsal, ambasador polski Chłapowski, rektor polskiej misji katolickiej Paulus i szereg innych osobistości ze sfer kościelnych i urzędniczych.

Kardynałowie Hlond i Verdier przyjmowali w salonach dworca hołdy przedstawicieli polskich organizacji kościelnych i świeckich. Następnie ks. prymas Hlond udał się do ambasady polskiej, gdzie zamieszkał w czasie pobytu w Paryżu.

Pies wyratował tonącego chłopca.

WILNO, 31. 5. W pobliżu Niemenczyzna nad Wilją wskutek własnej nieostrożności wpadł do wody 15-letni chłopiec Jan Szymańczyk, który zaczął tonąć.

Wypadek zauważono z brzegu i na ratunek chłopcu pośpieszyła łódź rybacka. Zanim jednak łódź zbliżyła się do tonącego, z tratwy, znajdującej się na środku rzeki rzucił się do wody duży pies, który wyciągnął tonącego chłopca na brzeg, ratując go od niechybnej śmierci.

Zwiedzaicie licznie **TARGI KATOWICKIE** 19. V - 3. VI 1934 r.

Zakupujcie towary wytwórczości krajowej

Mądry polak przed szkodą

Pierwsi wstąpiliśmy na drogę przystosowania się do rzeczywistości

Wielki kryzys światowy, którego początku szukać należy jeszcze w jesieni r. 1929, spowodowany był przez ogólną inflację gospodarczą. Polegała ona na tym, że poziom wydatków, a także i produkcja przekroczyły znacznie możliwości konsumpcyjne szerokich mas ludności. Z chwilą załamania się spiętrzonego gmachu inflacyjnego wystąpiło przesilenie, którego cechą charakterystyczną był ruch przeciwny zwany deflacją, a polegający na do stosowywaniu do możliwości konsumpcyjnych nadmiernie wyśrubowanego poziomu budżetów, cen, produkcji, kredytów i długów.

Z pośród całej plejady państw dotkniętych przesileniem, Polska była jednym z pierwszych krajów, gdzie uchwycono we właściwy sposób istotę kryzysu i zastosowano właściwą politykę gospodarczą — polegającą na ułatwianiu koniecznych procesów deflacyjnych. Na pierwszy ogień poszły wydatki państwowe, które zredukowano od razu w pierwszych latach kryzysowych o kilkadziesiąt procent, czyniąc oszczędności zarówno na wydatkach rzeczowych co i administracyjnych. Stawiając sobie jako cel osiągnięcie równowagi budżetowej, obniżono w wysokim stopniu uposażenia urzędnicze. Świadoma akcja deflacyjna obejmowała stopniowo i inne odcinki gospodarcze. Świeżo jeszcze w pamięci mamy na wielką skalę przeprowadzoną akcję zniżki cen, w szczególności artykułów przemysłowych, związaną z akcją zamykania nożyc pomiędzy cenami tych artykułów a cenami artykułów rolniczych. Akcja oddłużenia rolnictwa miała również na celu deflację nadmiernych ciężarów obdłużenia i tą drogą przywrócenie rolnictwu rentowności.

Niedługo trzeba było czekać na dodatnie rezultaty operacji deflacyjnej początkowo bolesnej i pociągającej za sobą ofiary całej go społeczeństwa. Możemy obserwować je mniej więcej od roku. Realna wartość obniżonych uposażeń urzędniczych i płac robotniczych wzrasta sta w wyniku zniżki cen. Produkcja stabilizuje się, a nawet zaczyna wykazywać stopniowy wzrost. Wypłacalność w przemyśle i handlu poprawia się. Złoty wykazuje niezachwianą nieczem stałość, a handel zagraniczny — mimo trudności napotykanych na rynkach zagranicznych — zamyka się nadwyżkami wywozowymi. Ostatnie miesiące przyniosły w handlu zagranicznym jeszcze wyraźniejszą poprawę, polegającą na zwiększaniu się obrotów.

Odmieniami drogami kroczyła w okresie kryzysowym polityka gospodarcza większości krajów. Kierownicy życia gospodarczego tych krajów uciekali przed rzeczywistością, prowadzili politykę strusia chowającego głowę w piasek w obliczu niebezpieczeństwa. Jak gdyby kryzys, charakteryzowany spadkiem cen, produkcji i obrotów nie istniał — utrzymywane sztucznie na poprzednim wysokim poziomie wydatki państwowe, podtrzymywano ceny, forsowano wytwórczość przy pomocy coraz nowych zastrzyków kredytowych. Politykę taką prowadziły zwłaszcza Stany Zjednoczone, Francja, Niemcy, Belgja i Szwajcaria. Usiłowano „przetrzywać” przesilenie przez sztuczne utrzymywanie standardu życiowego na nadmiernie wyśrubowanym poziomie przedkryzysowym. Polityka ta zawiodła na całej linii, a nawet spowodowała szczególnie ujemne skutki, przedłużając trwanie przesilenia i pogłębiając jego objawy na płaszczyźnie światowej.

Obecnie, kiedy objawy poprawy gospodarczej stają się coraz powszechniejsze, kiedy przesilenie wchodzi coraz wyraźniej w końcowe stadium — kraje, przeciwstawiające się deflacji, zaczynają płacić za swoją krótkowzroczną politykę. Na stępuje tam deflacja „przymusowa”, która nie wszędzie przybiera jednokowe formy. W Stanach Zjednoczonych dokonała się ona częściowo przez spadek kursu dolara o około 40 proc., z powodu czego zwykłe cen w dolarach papierowych nie równoważy spadku cen w dolarach złotych. We Francji po gwałtownych wstrząsach politycznych deflacja przejawia się w szukaniu miliardowych oszczędności budżetowych, przez obniżki uposażeń urzędniczych, pensyj kombatanckich itp.

We Włoszech proces deflacyjny występuje również w postaci zniżki uposażeń urzędniczych (ostatnio od 6 do 12 proc.), czynszów mieszkaniowych i od lokali handlowych (o 12 względnie 15 proc.), przymusowej obniżki cen detalicznych (około 10 proc.) i obniżenia kosztów kredytów. Podobne zabiegi deflacyjne przygotowywane są w Belgji i Szwajcarii. W Niemczech wreszcie przymusowa deflacja wyrazi się przypuszczalnie w postaci dewaluacji marki, która zresztą faktycznie już nastąpiła na rynkach zagranicznych, dzięki o kilkadziesiąt procent niższemu kursowi t. zw. „Sperrmarki”.

W świetle wydarzeń ostatnich lat i miesięcy wyższość ostrożnej, przewidującej metody, zastosowanej przez Polskę, jest oczywista. Podczas bowiem, gdy u nas zachowano nietknięte podstawy życia gospodarczego, i gdy dziś spokojnie wykorzystywać możemy otwierające się możliwości poprawy koniunktury, to w innych krajach zagranicznych, które nie wkroczyły na drogę wczesnej i racjonalnej deflacji — płaci się za to albo dewaluacją walut krajowych, wprowadzającą chaos i dezorganizację w życie gospodarcze, albo spóźnioną „przymusową” deflacją, hamującą rozwój życia gospodarczego właśnie w momencie, kiedy na całym świecie zaczynają powstawać warunki poprawy.

Wyszliśmy ze słusznego założenia, że skoro należy zapłacić rachunek za swoje i cudze zawinione, czy niezawinione, błędy, to lepiej uczynić to wcześniej, by w momencie oczyszczenia atmosfery znaleźć się z czystą hipoteką. Plan ten konsekwentnie realizowaliśmy, dzięki stałości i stanowczości wszystkich kolejnych rządów pomajowych, kierowanych jedną i jednolitą wolą uzdrowienia gospodarczego. Dziś mamy już dzięki temu najgorsze poza sobą. Nie wszystkie kraje zagraniczne mogą powiedzieć o sobie to samo.

Dr. Roman Battaglia.

Do Szwecji i Portugalji

Ekspansja przemysłu polskiego

W ostatnich czasach żywe zainteresowanie na rynkach szwedzkich wywołała polska produkcja chemiczna. W najbliższym czasie większość zapotrzebowania szwedzkiego ma być pokryta wyrobami polskimi.

Ceny wyrobów polskich są bardzo przystępne i co do samych wyrobów i jakości odpowiadają w zupełności wyrobom angielskim i niemieckim, a nawet je przewyższają. Sygnalizowane jest w dniach najbliższych większe zamówienie do elektrycznego spawania. Elektro szwedzkie na dostawę elektrodów

dy te produkuje od dłuższego czasu przemysł śląski i w krótkim czasie zdołał doprowadzić ich gatunek do perfekcji.

Również z Katowic donoszą, iż pewna portugalska firma importowa zainteresowała się polską produkcją szklaną, tekstylną i metalową. Od pewnego czasu toczą się już pertraktacje w sprawie większych dostaw tych wyrobów.

Należy się spodziewać, iż w krótkim czasie przemysł polski eksportować będzie poraz pierwszy swe wyroby do Portugalji.

Akwarjum olbrzym

w instytucie naukowym w Moskwie

Sowiecki Instytut naukowo-badawczy w Moskwie przystąpił niebawem do budowy największego na świecie akwarjum.

O rozmiarach tego akwarjum świadczy plan, który przewiduje budowę czterech kilkukilometrycznych gmachów. W gmachu basenach będzie znajdowała się woda z dwu mórz: Czerwonego, Kaspijskiego, woda z oceanu i woda rzeczna.

W basenach ma być utrzymywana stale temperatura od 0 do 35 st., właściwa dla zamieszkujących w tych wodach istot morskich. Pozwoli to na utrzymywanie w wo-

dzie flory tych mórz.

Przy akwarjum będzie zainstalowane terarium, gdzie zamieszkażą wszystkie zwierzęta ziemnowodne i gady.

Baseny poszczególnych mórz zostaną podzielone na sektory, które uchronią ryby od wodnych drapieżników. W specjalnych więc pomieszczeniach znajdą się rekiny i delfiny, które są bardzo żarłoczne i w akwarjum mogłyby zniszczyć w krótkim czasie cały zarybek fauny morskiej.

Do akwarjum ma być sprowadzone około 10 tysięcy gatunków ryb.

Dziwactwa na szerokim świecie

Dwunastoletni dziennikarz u Roosevelta

W Ameryce wychodzi gazetka szkolna p. t. „Szkoła” redagowana i pisana wyłącznie przez uczniów z 600 szkół, a wydawana w 25 tysiącach egzemplarzy.

Otóż, redakcja tego pisma wydelegowała jednego ze współpracowników do prezydenta Roose-

velta, by otrzymał od niego wywiad na temat spraw szkolnych.

„Dziennikarzem”, na którego padł wybór był chłopaczek dwunastoletni. Wywiązał się znakomicie ze swego zadania i nietylko przyniósł wywiad, ale obietnicę prezydenta, że napisze do „Szkol-

ny” swe własne wspomnienia szkolne.

40 BECZEK WÓDKI W MORZU.

Rybacki, którzy wyjechali na łów ryb koło Arсанд na wybrzeżu Kanadyjskim zobaczyli w oceanie Atlantycznym pływające jakieś beczki. Wyłowili je. Było ich aż 40. Zawartość ich stanowił alkohol. Były tam zwykłe wódki, ale także kosztowne wina i likiery.

Oczywiście były to resztki jakiegoś transportu przemysłników jeżdżące z czasów prohibicji, pływające po morzu.

Rybacki otrzymali wielką nagrodę pieniężną.

ŚWIADEK ZŁOŻYŁ JAJKO

Podczas rozprawy sądowej w Spa adwokat przedstawił jako świadka, potwierdzającego jego tezę, kokoszkę. Chodziło bowiem o to, że jest to rzadka rasa kur i że kura ta należała zawsze do oskarżonego i nie była kradzioną.

W chwili, gdy adwokat wziął kurę do ręki, ta z głośnym gdakaniem złożyła jajko.

W sali powstał śmiech. Ale po chwili na tem tle powstała także sprzeczka. Adwokat twierdził, że to jajko należy do niego, prokurator uważa, że należy do strony przeciwnej.

W każdym razie, pierwszy to, chyba, raz w dziejach sądownictwa świadek zniósł na sali jajko.

Dziś: Nikod-ma męczennik.
Jutro: Erazma biskupa
Wschód słońca: 3.20
Zachód słońca: 19.24

RADJO

WARSZAWA.

Piątek, 1 czerwca
7.00 Sygnał czasu 7.05. Gimnastyka. 7.25. Płyty. 7.35. Dz. por. 7.40. Płyty. 8.00. Pr. na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11.50. Życie art. stolicy. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. połudn. 15.05. Wiad. o eksporcie polsk. 15.10. Kom. go wydawnictw. 16.35. Koncert solistów. 16.50. Muzyka lekka. 16.20. Przegl. 17.00. Przełom majowy. 17.50. O szkolnictwie techn. i rzemieślniczym 18.10. Płyty 18.50. Program na dz. nast. 18.55. Rozmaitości 19.15. Kom. roln. 19.25. Odczyt aktualny. 19.40. Kom. sport. 20.00. Myśli wybrane 20.02. Pegad. muz. 20.15. Koncert symf. 22.00. Płyty. 23.00. Kom. meteor. i kom. polie 23.05. Muzyka tan.

KATOWICE

Piątek, 1 czerwca.
7.00. Aud. poranna. 11.35. Program na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11.50. Wiad. bież. 11.57. Sygnał czasu 12.05. Płyty. 12.30. Tr. z Warsz. 12.33. Płyty 12.55. Tr. z Warsz. 15.00. Giełda zbożowa. 15.05. Tr. z Warsz. 16.15. Kronika harcerska. 16.20. Tr. z Warsz. 18.10. Płyty. 18.50. Ogrodnik śląski. 19.00. Program na dz. nast. 19.10. W kraju poszukiwaczy złota 19.25. Tr. z Warsz. 19.43. Kom. sport. 19.47. Tr. z Warsz. 22.00. Płyty. 22.30. Muzyka tan. 23.00. Skrzynka poczt. w jęz. franc.

WARSZAWA.

Sobota 2 czerwca
7.00. Sygnał czasu. 7.05. Gimnastyka. 7.25. Płyty. 7.35. Dz. poran. 7.55. Chwilka gospod. dom. 8.00. Program na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11.50. Życie art. stolicy. 11.57. Sygnał czasu 12.05. Koncert zesp. jazz. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. połudn. 15.05. Wiad. o eksporcie polsk. 15.10. Kom. go spod 15.20. Chwilka strzelecka 15.35. Chwilka lotn. 15.40. Aud. dlachorych. 16.05. Ukraińska nauka ekonomiczna. 16.20. Francuski. 16.35. Koncert w wyk. ork. Symf. P. R. 17.15. Polska współczesna. 17.35. Reportaż 18.00. Naboż. z Ostrej Bramy w Wilnie 19.00. Program na dz. nast. 19.05. Rozmaitości. 19.25. Recytacja poezji. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wieczorny 20.00. Koncert Chopinowski. 20.30. Tr. z Madrytu. 21.30. Skrzynka poczt. 21.45. Płyty. 22.00. Aud. regionalna z Pozn. 23.00. Kom. meteor. i kom. polie 23.05. Muzyka tan.

Przyjemności lata są tylko dostępne dla tych, którzy składają swe oszczędności w **KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI W ZAWIERCIU.**

Z Kielc

Z KIELECKIEJ IZBY ROLNICZEJ
W kieleckiej izbie rolniczej pod przewodnictwem dyr. Sleskiego odbyło się zebranie organizacyjne producentów nasion oleistych woj. kieleckiego.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele producentów z woj. kieleckiego, oraz delegat zw. producentów nasion oleistych w Warszawie inż. Berstajn, który naświetlił zagadnienia produkcji i zbytu nasion oleistych z punktu widzenia ogólnego - gospodarczego.

Po ożywionej dyskusji zebrani postanowili stworzyć na ter. województwa kieleckiego dwa regionalne związki producentów nasion oleistych w okręgu opatowsko - sandomierskim i piń czowsko - miechowskim z tem, że działalnosc obu tych związków będzie koordynowana na terenie izby.

(k) Święto Matki w Rodzinie Policjnej. Staraniem zarządu koła powiatowego w Kielcach w dniu 27 maja br. od była się uroczystość święta matki - która rozpoczęła mszą świętą zakupioną przez diatwę. Z kościoła udano się do świetlicy policyjnej, gdzie dzieci składały życzenia matkom - wręczały upominki i podejmowały śniadaniem około 80 osób - usługując same.

Pod bardzo m. lym wrażeniem - na prawdę wzruszających momentów serdecznej miłości - po paru godzinach rozeszli się wszyscy do domów.

Z Zagłębia.

— Osobiste inspektor pracy w Sosnowcu p. K. Rychłowski rozpoczął sześciotygodniowy urlop wypoczynkowy.

— Wycieczka do Warszawy. Sekcja pań KPW. Sosnowiec - Parowozownia urządziła dn. 3bm wycieczkę do Warszawy, celem zwiedzenia wystawy Inu Koszta wycieczki pokrywają uczestnicy. Złóórka na dworcu dn. 3 bm. o godz. 28. Odjazd o godz. 23.46. Zapisy przyjmuje p. Szadokierska w lokalu KPW. przy ulicy Nowej 19 (szkółka) od godz. 4 do godz. 9 wiecz.

— Związek pódoficerów rezerwy w Sosnowcu. W związku z uroczystością poświęcenia sztandaru koła związku pódoficerów rezerwy w Grodźcu, zarząd koła O.Z.P.R. Sosnowiec zarządza w niedzielę o godz. 7 rano zbiórke członków koła przy mijance tramwajowej przy ulicy Będzińskiej, skąd nastąpi wyjazd lub wymarsz do Grodźca. Stawienie się jest obowiązkowe, na miejscu uczestnicy otrzymają obiad żołnierski.

— Nowy zarząd OMP. w Czeladzi. Przy udziale 25 osób odbyło się nadzwyczajne walne zebranie organizacji młodzieży powstańczej w Czeladzi, na którym po złożeniu sprawozdań z dotychczasowej działalności wybrano nowy zarząd w składzie: Józef Karcz - prezes, Kazimierz Machul - sekretarz, Marjan Krzyżek - skarbnik, Stanisław Sobczyk - ref. oświatowy. O piekuniami oddziału są pp: dr. Paszkowski i Szymański.

— Zabawa w Gólonogu. Związek rezerwistów i związek strzelecki w Gólonogu urządzają majówkę w niedzielę, w lesie obok dworca Gólonóg. Początek majówki o godz. 9-iej rano. Na program złożą się: śpiew, deklamacje, inscenizacje i wiele miłych niespodzianek. Od godz. 2 popoł. zabawa taneczna przy dźwiękach orkiestry detej. Wieczorem oświetlenie lampami gazowymi. Wstęp dla członków organizacji po 50 gr. na majówkę i zabawę jednocześnie. Bufet własny tani i obficie zaopatrzony.

Boże Ciało w Zagłębiu

Wczoraj wszystkie parafje kościelne w Zagłębiu obchodziły uroczystość Bożego Ciała, święta, w którym Chrystus Pan w Najświętszym Sakramencie wychodzi poza mury świątyni na ulice miasta i na drogi naszych wiosek, aby pobłogosławić wszystkim.

Tegoroczne święto Bożego Ciała, w porównaniu z latami ubiegłymi,

obchodzone było więcej uroczystie i okazale.

W kościele parafjalnym w Sosnowcu po sumie, którą celebrował ks. prefekt Gebartowski, wyruszyła na miasto do ołtarzy uroczysta procesja.

Pod baldachimem, niosąc Przenajświętszy Sakrament, szedł ks. kanonik Raczyński. Za baldachimem

kroczyli: wiceprezes sądu Wolski, starosta grodzki Heynar, pułk. Smelkowski, kap. W. Rzepko, komisarz miasta H. Almstaedt, liczni przedstawiciele urzędów, instytucyj, cechów, organizacyj oraz tłumy parafjan. Następnie za krzyżem kruczjata Eucharystyczna, S. M. P. M. i Z., organizacje, solidacja Marjańska pań, bractwo z chorągiewkami i feretronami, dziewczynki w bieli, ministranci i dziewczynki sypiące kwiaty.

Piękne ołtarze w czterech punktach miasta wybudowali: kupcy, właściciele nieruchomości, sodalicja pań i liga katolicka.

W kościele parafjalnym na Pogoni uroczystą sumę odprawił ks. szambelan Pędzich w asyście księży prefektów: Ługowskiego, Drożdża i Zebrały. Na chórze śpiewał chór pod latutą organisty Godeckiego.

Po sumie wyruszyła procesja do czterech ołtarzy zbudowanych przez p. Młodzianowską, robotników, związki zawodowe przemysłu metalowego i na ul. Orlej przez p. Heseego.

W procesji wzięli udział liczni przedstawiciele władz, instytucyj, cechów, organizacyj oraz bractwa kościelne.

Zimno wyrządziło ogromne szkody rolnikom w kieleckiem.

Chłody panujące od dwóch tygodni odbiły się na urodzajach w kieleckiem bardzo dotkliwie, wyrządzając ogromne szkody. Ziemiaki przemarzły, tak że po wsiach odbywa się masowo sadzenie ziemniaków po raz drugi. Pomyślne zbiory ziemniaków z tego powtórne go sadzenia będą jednak możliwe tylko w wypadku ciepłego lata.

Również niepomysłny jest stan zbóż, które wskutek nocnych przy-

mrozków ucierpiały bardzo poważnie.

Mrozy nie odbiły się na omlotności zbóż, ale na wielkości ziarna, które będzie drobne, a więc nie nadające się do zasiewu. Mrozy wyrządziły również ogromne szkody w ogrodach warzywnych, co już wywołało pewną zwyżkę cen warzyw w Kielcach. Najpomyślniej przetrzymały chłody wczesne owoce to jest truskawki i czereśnie, których podaż obecnie jest ogromna.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Zawody kolarskie w Sosnowcu
Mecz piłki rowerowej

Wczoraj na torze „Unji“ w Sosnowcu odbyły się zawody kolarskie do których stanęło 20 zawodników ze Śląska oraz zawodnicy „Unji“ i Makabi (Sosnowiec).

Poza to pierwszy raz w Zagłębiu odbyły się zawody w pilkę rowerową między mistrzem Polski „1899 z Siemianowic“, a wicemistrzem „Szarotką“ z Małej Dąbrówki.

Mecz po interesującej grze zakończył się zwycięstwem drużyny 1899 Siemianowice w stosunku 3:0 (0:0) strzelcem wszystkich bramek był Sznajder. Wyniki poszczególnych biegów przedstawiają się następująco:

Bieg o mistrzostwo miasta Sosnowca (puhar przechodni m. Sosnowca).

Do biegu stanęło 12 zawodników. W ówierć finałach (3 okrążenia toru) zwyciężyli: Lewiński - 2:20,5, Wawrzycki - 2:20 i Słusarczyk - 2:26,02 i Sielańczyk (wszyscy z Unji).

W Iym półfinale zwyciężył Lewiński - 2:33,5, w drugim półfinale Sielańczyk - 2:23.

W finale (1 okrążenie toru) zwyciężył doskonale sprinter Lewiński, w czasie 43 sek., zdobywając puchar przechodni m. Sosnowca.

Bieg amerykański parami (25 okrążeń toru). Do biegu stanęło 6 par kolarzy.

Zwyciężyła para Pawliczek - Bańczyk (Stadjon Król. Huta) w czasie 18:50, 2) Rurański - Lorenz (Stadjon Król. Huta) 3) Sielańczyk - Pawłowski (Unja - Sosnowiec) - 18:51.

Bieg austriacki - zwyciężył Rurański.

Bieg rekord toru (stawało 11 zawodników - Rurański (Stadjon Król. Huta) - 54,9 s.

Zawody rozpoczęły się z półgodzinnym opóźnieniem. Poszczególne biegi prowadzone były fatalnie i publiczność przyglądała im się zdezorientowana. W ten sposób organizowane zawody nie przyczynią się do spopularyzowania sportu kolarskiego na terenie Sosnowca.

BOKSERZY „UNJI“ POJADĄ DO ZAWIERCIA.

Bokserzy sosnowieckiej „Unji“ w dniu 3 czerwca rozegrają mecz bokserki z „Wartą“ w Zawierciu, w sali kina „Arlekin“ o godz. 20-ej.

Unja“ przyjedzie do Zawiercia w składzie: (od wagi koguciej do średniej) Ziembiec, Bała, Bujak, Moskwa i Krawczyk.

15 SIERPNIĄ 10-LECIE ISTNIENIA C. K. S.

W dniu 15 sierpnia b.r. czeladzki klub sportowy (CKS) obchodzić będzie uroczyste 10-lecie istnienia klubu.

Specjalna komisja opracowuje szczegóły programu obchodu 10-lecia istnienia klubu.

Kronika

× Ziolo instruktorem piłkarskim. Pomocnik środkowy CKS. Eugenjusz Ziolo ostatecznie został zaangażowany do trenowania: trzeciej drużyny CKS. B-klasowe drużyny K.S. „Saturn“ w Wojkowicach Kom. i S.M.P. Porąbka w Kazimierzu.

× „Święto sportu i pieśni“ w Skale. Staraniem kierownictwa szkoły pow. w Skale pod Ojcowem, odbędzie się w tej miejscowości w dn. 3 czerwca r. h. „święto sportu i pieśni“ z udziałem diatwy szkolnej z okolicy, oraz wszystkich organizacyj skalskich, t. j. zw. strzeleckim S.M.P. strażami i chórem kościelnym ze Skaly. Część wokalna uroczystości przed południem, gimnastyczna - popołudniu.

× Z życia klubu „Brygada“ w Strzeżymiech. KS Brygada wraz z związkiem rezerwistów koła urządzi w dniu 3 bm. o godz. 5 rano wycieczkę do Okradzionowa.

Zapisy przyjmuje sekretarz p. M. Skawiński do 2 bm. godz. 20. Kierownikiem wycieczki jest p. St. Przybylski.

Na ostatnim posiedzeniu zarządu została zorganizowana sekcja siatkówki, kier. sekcji został p. Jędra. Zapisy przyjmuje sekretarz p. J. Blacha w lokalu.

× Państwowa odznaka sportowa. Komitet W.F. i P.W. w Dąbrowie od-

daty i inn. do 10 bm. organizuje próbę sprawności fizycznej o P.O.S. na stadionie przy ulicy Konopnickiej w poniedziałki, wtorki i soboty od godziny 6 do 13-iej, środy, czwartki i piątki od 16-iej do 20-iej.

Ubiegać się mogą o POS. wszyscy mieszkańcy miasta Dąbrowy obojga płci: mężczyźni od lat 15-tu, kobiety od 17 lat do późnej starości. Matki bez względu na wiek mają ulgi.

Skład komisji próby: pp: prezydent miasta - J. Kaczkowski, instruktor W. F. L. Stankiewicz, dr. A. Niepielski, dr. Kl. Kruszewski, prof. Brzeziński, Wl. Bałazy i J. Jędrusik.

Zgłoszenia przyjmuje i udziela wszelkich informacyj instruktor W. F. p. L. Stankiewicz w lokalu (magistrat pokój Nr. 22) w poniedziałki, wtorki i czwartki od godziny 13-15-iej.

Jednocześnie zawiadamia się te osoby, które rozpoczęły w b. r. próby, a nie wykonały wszystkich ćwiczeń do zdobycia POS. ażeby w powyższym terminie zgłosiły się do uzupełnienia prób i otrzymania POS.

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo“ (z marką Kogutkiem) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszek, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo“ są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

WŁOSOW wypadanie, łupież, - łysienie usuwa -

— Esencja CHINOWO - CHMIELOWA —
— Mydło CHINOWO - CHMIELOWE —
z Kogutkiem.

Sprzedają apteki, składy apteczne

ORYGINALNE PROSZEKI MIGRENO-NERWOSIN

z KOGUTKIEM

BOLE GŁOWY

MIGRENA, NEURALGJA

BOLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA

BOLE ARTRETYCZNE

STAWOWE, KOSTNE

ZAPADAJCIE W ARTEKACH PROSZEKÓW ZE ZN. FABR. KOGUTKIEM W ORYGINALNEM OPAKOWANIU PO 5 PROSZEKÓW W PUDEŁKU.

DLA ZDROWIA JEDYNIĘ TO,
CO NAJLEPSZE!
COKOLWIEK DROŻSZE—
—WIELOKROTNIE
LEPSZE!
OLA
PREZERWATYWY?

LECZNICA
chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”
Sosnowiec, Sienkiewicza 17-a
Czytania: 10-1 i 4-7 pp., w święta: 11-1
Wizyta 5 złotych.

DROBNE OGŁOSZENIA
W
„Expressie Zagłębia”
mają zawsze
niezawodny skutek.

DROBNE OGŁOSZENIA
POSADY, PRACE

POPRZEBNA zdolna panna do szycia
Pracownia sukien „Marja” Modrzejow-
ska 27

KUPNO
SPRZEDAŻ

KUPNO — sprzedaż nieruchomości o-
raz majątków rolnych lokali handlo-
wych korzystnie do kupna tylko w
biurze Sosnowiec Piłsudskiego 8 tele-
fon 526 (przy stowarzyszeniu wł. nie-
ruchomości)

MAGAZYN BŁAWATNY
M. KĘPINSKI

BEDZIN, Kolałaja 36 poleca: Mater-
jały letnie od 90 gr. za metr.

Dziś i dni następne
Najsztudniejsza i najweselsza komedja sezonu to
Sprytna dziewczyna
w rolach głównych dwoje niezrównanych artystów Sylvia
Sidney i Fredrich March
Nadprogram: Najnowsze tygodniki Paramountu oraz doda-
tek „KUBUS W DZUNGLI”
Wkrótce: „Kobiety woła Brutall”.

Pierwszy raz w Sosnowcu! Sensacyjny dramat p. t.
Tajemnicza papierośnica
(POWRÓT SHERLOCKA HOLMESA)
w rolach gł.: Clive Brook, Phillips Holmes.
Nadprogram! Na scenie! Z całkowicie zmienionym program.
Chór Kozaków Kubańskich
z własną koncertową orkiestrą.
Pieśni i tańce Kozackie — Cerkieskie — Cygańskie.

Dziś!
Kapitałne arcydzieło słynnego W. S. Van Dyke'a. Trzy sła-
wy pięściarstwa: Max Baer — pogromca Niemca Schmelin-
ga, Primo Carnera — obecny mistrz świata, Jack Dempsey
— wielokrotny mistrz i ulubieniec Ameryki w filmie p. t.
BOKSER I DAMA
Imponująca treść! Replacyjna rewja! Zachwycające pio-
senki!
Nadprogram: Tygodnik Foxa.
W piątek, sobotę i niedzielę passe - partout nieważne.

LOKOMOTYWE parową dwudziesto-
konną dobrą sprzedam 1.400 złotych.
Zgłoszenia Łagisza — Glinice 137 Wauk

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONA książeczkę Oszczędności-
wa Udziałowa Spółdz. Kredytowej
Zagłębia Dąbr. z ogr. odp. w Sosnowcu
unieważniam w imieniu spadkobier-
ców Wiktora Monsiorskiego Ryszard
Monsiorski

POLAK WŁADYSŁAW zgubił w Pra-
dłach weksle z żyrem Kazimierza i Ja-
kóba Piązków na sumę zł. 600 i dowód
osobisty wydany przez magistrat m.
Czeladzi.

ZAGINAŁ dowód kolejoowy na nazwis-
ko Majehra Stanisława w Strzemieszy-
cach Nr 06:238 oraz bilet trzecziesię-
czny Nr. 198720. Łaskawy znalazca zwró-
ci do Expressu w Dąbrowie za wynagro-
dzeniem

Wezwanie

Wobec posiadanych dowodów praw-
dy, stwierdzających rzucanie na mnie
obelg, wzywam p. Włodzimierza Grun-
walda, prezesa Zarządu Głównego P. Z.
Z. P. P. i H. Rz. P. w Sosnowcu, aby
do dnia 5-go czerwca rb. udowodnił mi
zarzucane przez siebie czyny niemoral-
ne, kolidujące z prawem, honorem i
godnością ludzką.

STANISŁAW KASPRZYK.
Sosnowiec, dn. 1. VI. 34.

Matki!
Żądacie w apte-
kach i skład. apt.
hygieniczn. przy-
sypki dla dzieci
Puder „Dzidzi”
z (kogutkiem)
utrzymującej cia-
ło dziecka w zdro-
wiu i czystości

WOJDYLA BOLESŁAW zgubił kartę
rowerową, wydaną przez starostwo za-
wierkie, która unieważnia.

ROŻNE

POMORZE! Pensjonat „Morskie Oko”
w Kuźnicy na Helu pod nowym zarzą-
dem — otwarty od 1-go czerwca rb. Ce-
ny w czerwcu od 5 do 6 zł. od osoby. Po
silek 4 razy dziennie. Od 1-go lipca ce-
ny do omówienia.

ZAGINAŁ pies czarny, uszy obcięte,
podpalany. Odprowadzić Bedzin, Zagó-
ska 50. Helena Duda.

ZGINEŁA suczka, mała, biała, ostrzy-
żona. Zęby na wierzchu, wabi się „La-
la” zw. óci za wynagrodzeniem. Sos-
nowiec Piłsudskiego 42. „Foto-Star”.

CHRZESCIJAŃSKI Zakład zegarmi-
strzowski precyzyjnie mechaniczny
Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm
warszawskich i krakowskich Sosno-
wice, ul. Czysła 7. Wykonujemy wszel-
kiego rodzaju reperacje zegarków kie-
szonkowych, Chronometrów, Repetier-
ów, sztoperów, antyków, zegarków kot-
rolnych, tachometrów, Numeratorów
różnego rodzaju, dorabianie części pre-
cyzyjnych do wszelkiego rodzaju ma-
szyn według rysunków lub wzorów. Ła-
dowanie akumulatorów. Wyknanie so-
lidne. Gwarancja trzechletnia

221. **WAMPIR**
SPÓDNICY
POWIEŚĆ.

— A zatem — mówił do siebie—
Julja Tordier nie kapituluje! Mi-
łość dla Prospera, nienawiść dla He-
lenu i Lucjana ciągną ją ku fatalnej
pochyłości Arsztownianie siostrzeń-
ca śmierć pani Gobert, męczarnie
córk i Gruba stawkę zaryzykowała,
rozbijmy bank! Zagalopowała się i
chyba się nie mylę, że kości połamie
dzień ten może już bliski. Jutro bę-
dę w Petit — Bry... Dziś zabierzmy
sie do rozpoczętej pracy

Terrien miał na biurku szkatuł-
kę, z której wydobył dobrze nam
znany nóż kuchenny, nóż, którym
Julja Tordier zabiła doktora Rey-
nier, następnie autentyczny akt u-
rodzenia Joanny Julji Bertinot, na-
koniec rodzaj małego kalendarzyka,
który przed sobą rozłożył.

Pierwsze w nim stronie były
zapisane przez Terriena opowiada-
niem zbrodni, której był świadkiem,
analiza jej pobudek, następnie,
dzień po dniu, od daty pogrzebu Ja-
kuba Tordier, wyszczególnienie
spraw Julji oraz komentarzy nad
nimi.

— Niech tylko przyjdzie do pro-
cesu Garbuski — mruknął Józef
Terrien — będzie z tego wybory
podręcznik dla sędziego śledczego.
Znajdzie on tu wszystko, poparte
dowodami. Julja pożałuje tego, że
mi groziła.

Terrien rozpoczął opisywanie
małżeństwa Heleny z pięknym Pro-
sperem Rivet.

Pracę jego przerwał dzwonek.
— O! ktoś mnie wzywa do biura
na dole.

Zbiegł z drugiego piętra i prze-
chodząc przez pokój kasjera, rzekł
do tegoż:

— To pan mnie wzywał?
— Tak, proszą tam pana...
— Kto?
— Jakaś młoda kobieta... Czeka
w pańskim gabinecie.

Ide do niej.
Zastał tam oczekującą Joannę.
Ujrawszy ją, Terrien osłupiał
Pomimo lekkiej ułomności, dzie-
węce nadzwyczaj miłe sprawiło wra-
żenie świeżością białej twarzy, ob-
fitością włosów i wyrazem, tchną-

cym łagodnością.
Na jej widok, Terrien doznał u-
czucia, z którego na raie nie mógł
zdać sobie sprawy.

Lecz, jako bystry obserwator z
natury, zauważył odrazu ramiona
trochę za wysokie, co mu dało do
myślenia.

— A! — odezwał się, witając
ją skwapliwie, — pani nazywa się
Joanna Bertinot, wszak się nie my-
łę?

Joanna wpatrywała się w Ter-
riena niedowierzająco, jak gdyby
mu z twarzy chciała wyczytać, czy
w duszy jego złe, czy dobre przewa-
ża.

Badanie to nie wypadło na jego
niekorzyść.

Terrien, jak nam wiadomo, miał
zaledwie lat dwadzieścia ośm i mógł
uchodzić za przystojnego chłopca.

Odkąd, dzięki niespodziewane-
mu szczęściu i nieprzebierającej
w środkach zręczności, porzucił na
zawsze życie nędzne i awanturnicze,
wyprzystojniał, ubierał się staran-
nie, a wiadomo, ile na tem zyskuje
powierzchność człowieka.

Spojrzenie i cała fizjonomia na
brały wyrazu szlachoty. Rysy miał
regularne, zgrabny wąsik nad usta-
mi, z poza których ukazywały się
prześliczne zęby.

Joanna, zgóry nieufnie usposo-
biona, spodziewała się ujrzeć zupeł-
nie inną osobę od tej, którą miała
przed oczami...

— Istotnie jestem Joanna Ber-
tinot — odparła zdziwiona. — Lecz
byłam przekonana, że pan mnie
nie zna.

— Widzę panią po raz pierwszy,
co nie przeszkadza domyśleć się mi
odrazu — odparł z pośpiechem i
podając jej krzesło, dodał — pra-
wie pewny byłem, że pani przyjdzie
i jestem niewymownie szczęśli-
wy, że ją widzę... mam bowiem dla
pani dobre nowiny...

— O moim ojcu, wszak praw-
da?...
— Tak, pani... Nie wątpię, że
doniesie pani o mojej u niego byt-
ności, z jego to porady przychodzi
pani do mnie.

— Rzeczywiście, odebrałam od
ojca list... Pisze mi w nim, iż robi
mu pan nadzieję, na której ziszcz-
eniu wiele mu zależy...

— Nadzieja ta, dziś już stała się
rzeczywistością.

— Czy być może? — zawołała
Joanna z radością.

— Jest dla mnie szczęściem iż
ja pierwszy mogę zakomunikować
pani o tem...

— A zatem mój ojciec?...
— Zwolniony od reszty kary...
— Więc jest wolny?...
— Będzie... jeżeli już nie jest...
d. c. n.